

Fatwa: Over hoe islam - geloof en natuurkundig wetenschap tot elkaar verhouden.

In Fasl al-Maqal van Ibn Rushd, zegt hij dat de Moslims wetenschappelijke inzichten die door veel inspanning door andere gemeenschappen, dan de Moslimse verkregen zijn, met beide handen dienen te worden opgepakt en te worden bestudeert op correctheid en dat wanneer er een fout tegengekomen wordt in deze (natuur-) wetenschap, dan dient volgens Ibn Rushd er een excuus voor gezocht te worden. Dit door de wetenschappelijke bevindingen te toetsen aan het rechtsgeldig doenmaken van wetenschappelijke bevindingen aan de hand van wetenschappelijke criteria.

Ibn Rushd zat fout in het goedkeuren van het interpreteren van de Koran en Soennah op allegorische wijze (Majaz / مجاز). Er is namelijk geen Majaz in de Koran en Soennah, wel zijn er vergelykende voorbeelden, ook wel parabellen genoemd of anthaal (مَثَل).

Verder zegt Ibn Rushd dat het bedrijven van wetenschap een plicht is en dat er dus hiernaar gestreefd dient worden. Hij legt uit dat wetenschap zich op bewijsbare waarheden berust, wat zou betekenen dat het de zuster is van de waarheden uit de Islam en om ze om die reden niet met elkaar in conflict kunnen zijn. Hij geeft aan dat het erg veel scheelt wanneer het wel niet opnieuw uitgevonden hoeft te worden en dat het niet uitmaakt van welke (geloofs-) gemeenschap bepaalde wetenschappelijke kennis komt, daar het als de zuster van de religie gezien wordt vanwege de waarheid die er door onomstotelijk bewijs aan empirische wetenschap ten grondslag ligt. 1/3

Met dit alles is het onjuist vast te stellen dat Ibn Rushd de rede boven de openbaring (Koran, Tludith) stelt. Dat is een misvatting, dan wel een vrese verdraaiing. Want hij geeft duidelijk aan dat de bronnen van de islam op waarheid gebaseerd zijn. Hij zegt dus eigenlijk; omdat het om twee waarheden gaat, de waarheid van de Islam en de waarheid van de wetenschap, dat deze twee niet in conflict met elkaar kunnen zijn. Hij noemt de Filosofie (natuurnetenschap) dan ook de zuster van de Islamitische bronnen.

Hij (Ibn Rushd) zegt wel dat de bronnen van de Islam allegorisch geïnterpreteerd mogen worden wanneer ze in conflict zijn met de wetenschap, omdat het dan om een diepere betekenis zou gaan die verborgen is en niet tot uitdrukking komt in de ogenschijnlijke (Shahir) betekenis. Maar hij stelt hier voorwaarden aan en zegt ook dat de normale massa die interpretaties niet te zien mogen krijgen en legt dit ook uit. In ieder geval, het komt erop neer dat Ibn Rushd zowel wetenschap als de bronnen van de Islam als waarheden ziet en omdat een waarheid nooit in conflict kan zijn met een andere waarheid, stelt hij geen van beide boven de andere - maar zegt hij dat in het geval er een conflict is met een islamitische bron, dat het dan om een diepere betekenis zou gaan dat niet in conflict is met de wetenschap.

"We moeten dan alles wat met de feiten overeen stemt met vreugde en dankbaarheid van hen overnemen, en als iets niet klopt met de feiten moeten we daarop wijzen, ervoor waarschuwen en kijken of er een verantwoordiging voor valt aan te voeren."

(Bron: Geloof en wetenschap in de islam, blz 36, Remke Kruck)

سوال

2/3

Ybn Rushd heeft zijn interesse in Falsafa wel doorgevoerd
naar Kalaam (of andersom), helaas. Dit betekent dat afgezien
van het prachtige Fiqh werk dat hij als rechter heeft verricht
en zeer geleerd is was, ~~es~~ in zaken die de geloofsleer
aangaan deze beste man sterk afgeraden wordt om te lezen.
Zodat de eenvoudige, toegankelijke en duidelijke geloofsleer
zoals hoe die door de eerste generaties moslims gepresenteerd
werd, niet besmeut raakt met diep doordachte ver van het
bed afstaande ingewikkelde bedenksels.

Wallahu a'lam

Geschreven door: Bilal El-Khattabi (BSN: 134460017)

datum: woensdag 12-04-2023

JJ